

Şerafettin KILIÇ
Antalya Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim Yumaklı** tarafından Anayasanın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 03.09.2026

Şerafettin KILIÇ
Antalya Milletvekili

Türkiye, dünya incir üretiminde önemli bir konuma sahip olup kuru incir ihracatında da dünyanın önde gelen ülkelerindendir. Aydın ise Türkiye'nin incir üretim ve ihracatının merkezinde bulunmaktadır. İncir; Aydın'da başta Bozdoğan, Germencik, İncirliova, Köşk, Kuyucak, Nazilli, Sultanhisar, Buharkent ve Karacasu olmak üzere birçok ilçede binlerce üreticinin temel geçim kaynaklarından biridir.

Aydın Ticaret Borsası verilerine göre 2025/2026 sezonunda Türkiye'de 71 bin 496 ton kuru incir tescili gerçekleştirilmiş, bunun 57 bin 716 tonu Aydın'da gerçekleşmiştir. Aynı sezonda Türkiye'nin kuru incir ihracatı 52 bin 440 ton olurken bunun 40 bin 360 tonu Aydın'dan gerçekleştirilmiştir. Bu rakamlar Aydın'ın Türkiye incir sektöründeki ağırlığını açıkça ortaya koymaktadır.

Bununla birlikte üreticilerimiz; artan üretim maliyetleri, ürün fiyatlarının oluşumundaki belirsizlik, pazarlama ve finansmana erişim sorunları, hasat ve kurutma altyapısının yetersizliği, depolama imkânlarının geliştirilmesi, iklim değişikliğinin üretim üzerindeki etkileri ve ihracatta karşılaşılan kalite kriterleri nedeniyle önemli sorunlar yaşamaktadır.

Özellikle aflatoksin ve okratoksin riski, ilek temini ve sevkiyatı, kurutma ve depolama koşulları ile ihracatın sürdürülebilirliği 2026/2027 sezonu öncesinde sektör temsilcilerinin gündeme getirdiği başlıca konular arasında yer almıştır.

İncirin Aydın ekonomisi ve Türkiye'nin tarımsal ihracatı açısından taşıdığı stratejik önem dikkate alındığında, üreticilerin yalnızca sezonluk desteklerle değil, üretimden pazarlamaya ve ihracata kadar bütüncül bir politika ile korunması gerekmektedir.

Bu bağlamda;

1. Aydın'da incir üretimi yapılan ilçeler bazında son beş yıla ait üretici sayısı, üretim alanı, ağaç sayısı ve üretim miktarı nedir? Bu verilerde yıllar itibarıyla nasıl bir değişim yaşanmıştır?

48531

Şerafettin KILIÇ
Antalya Milletvekili

2. 2026 yılı itibarıyla Aydın'da incir üretiminin kilogram başına ortalama maliyeti Bakanlığınız tarafından hesaplanmış mıdır? Gübre, zirai ilaç, işçilik, sulama, enerji, hasat, kurutma ve taşıma giderlerindeki artışların üretici gelirine etkisi konusunda herhangi bir çalışma yapılmış mıdır?

3. 2025/2026 sezonunda Aydın'da gerçekleşen ortalama üretici fiyatı ile incirin kilogram başına üretim maliyeti arasındaki fark Bakanlığınız tarafından incelenmiş midir? Üreticinin maliyetlerinin altında veya maliyetlere yakın fiyatlarla ürün satmak zorunda kalmasını önleyecek bir **referans fiyat, alım veya piyasa düzenleme mekanizması** oluşturulması planlanmakta mıdır?

4. Incir üreticilerine sağlanan mevcut desteklerin son beş yıldaki toplam tutarı Aydın ve Türkiye geneli için yıllar itibarıyla ne kadardır? Artan maliyetler ve 2026 yılı üretim koşulları dikkate alınarak **incire özgü ilave bir destekleme modeli** uygulanması planlanmakta mıdır?

5. Üreticilerin hasat döneminde finansman ihtiyacı nedeniyle ürünlerini düşük fiyatlardan satmak zorunda kalmalarını önlemek amacıyla **faizsiz kredi, ürün teminatlı finansman ya da lisanslı depoculuk destekleri** konusunda Bakanlığınızın yürüttüğü bir çalışma bulunmakta mıdır?

6. Aydın'daki incir üreticilerinin hasat, kurutma, depolama ve paketlenme süreçlerinde yaşadığı altyapı eksikliklerinin giderilmesi amacıyla **ortak kurutma, depo, soğuk hava ve paketlenme tesislerinin** kurulmasına yönelik özel bir destek programı oluşturulması planlanmakta mıdır?

7. Aflatoksin ve okratoksin nedeniyle ürün kayıplarının ve ihracat sorunlarının azaltılması amacıyla Aydın'da yürütülen denetim, eğitim ve teknik destek çalışmalarının sonuçları nelerdir? 2025/2026 sezonunda bu nedenlerle **ihracattan geri dönen veya imha edilen incir miktarı** ne kadardır?

8. Incir üretiminde kritik öneme sahip **ilek temini ve sevkiyatında** yaşanan sorunların giderilmesi, kaliteli ileğe zamanında erişimin sağlanması ve ilek hareketliliğinin etkin biçimde denetlenmesi amacıyla Bakanlığınızca yürütülen çalışmalar nelerdir?

9. Kuraklık, aşırı sıcaklık, düzensiz yağış ve diğer iklim kaynaklı risklerin Aydın'daki incir üretimine etkisi konusunda Bakanlığınız tarafından hazırlanmış bir risk analizi bulunmakta mıdır? Incir bahçelerinin iklim değişikliğine uyumunu sağlamak amacıyla **sulama, hastalık ve zararlı mücadele, verimlilik ve dayanıklı çeşit geliştirme** konularında hangi çalışmalar yürütülmektedir?

48531

Şerafettin KILIÇ
Antalya Milletvekili

10. Türkiye'nin kuru incir ihracatının sürdürülebilirliğinin sağlanması ve Aydın incirinin uluslararası pazarlardaki rekabet gücünün korunması amacıyla yeni pazarların geliştirilmesi, mevcut pazarların korunması ve ithalatçı ülkelerin artan kalite standartlarına uyum konusunda hangi çalışmalar yürütülmektedir? **Gümrük ve dış ticaret uygulamalarının üretici ve ihracatçı üzerindeki etkileri** analiz edilmekte midir?

11. Aydın incirinin katma değerinin artırılması amacıyla kuru incirin yanı sıra işlenmiş, paketlenmiş ve markalı ürünlerin üretim ve ihracatının geliştirilmesine yönelik üreticilere, kooperatiflere ve işletmelere özel destekler sağlanması planlanmakta mıdır?

12. Aydın'ın incir üretimindeki stratejik konumu dikkate alınarak; üretim maliyetlerinin azaltılması, üretici gelirlerinin korunması, kalite ve gıda güvenliğinin artırılması, hasat sonrası kayıpların önlenmesi, iklim değişikliğine uyum ve ihracatın geliştirilmesini kapsayan **Aydın İncir Eylem Planı veya Ulusal İncir Stratejisi** hazırlanması konusunda Bakanlığınızın bir çalışması bulunmakta mıdır?